

Θ.Α. ΑΜΕΛΙΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κείμενο 21	4
Κείμενο 23	14
Κείμενο 24	27
Κείμενο 25	39
Κείμενο 27	51
Κείμενο 28	63
Κείμενο 29	74
Κείμενο 30	86
Κείμενο 31	97
Κείμενο 32	109
Κείμενο 34	119
Κείμενο 36	130
Κείμενο 37	141
Κείμενο 38	154
Κείμενο 40	164
Κείμενο 41	174
Κείμενο 42	187
Κείμενο 43	198
Κείμενο 44	210
Κείμενο 45	222
Κείμενο 46	236
Κείμενο 47	248
Κείμενο 48	260
Κείμενο 49	273
Λεξιλόγιο (Ουσιαστικά – Ρήματα – Επιρρήματα – Σύνδεσμοι – Μόρια)	283

ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ	ΓΕΛ	ΕΠΑΝΑΛ.	Δ΄ ΕΣΠΕΡ.	ΕΠΑΝΑΛ.	ΟΜΟΓΕΝ.
21	2003	2008		2004, 2009	2004
23	2010	2003, 2004	2010		2002
24		2003		2006	2005
25	2009		2001		2006
27	2007		2005		
28	2003, 2007		2003, 2008		2001
29		2005, 2009			2009
30	2001, 2004		2007		2008
31		2004	2009	2005	2010
32	2002, 2008		2006	2010	
34		2006	2008		2003, 2010
36		2010	2006		2003, 2009
37	2002	2007	2005	2006	2007
38			2001		2005, 2008
40	2008				2007
41	2005	2010	2007	2004	2002
42		2008	2009		
43		2006, 2009	2003	2010	
44	2006			2009	
45		2005	2004		
46	2009				
47	2005, 2010			2005	2001
48	2001, 2004	2007	2010		2006
49	2006		2004		2004

I. KEIMENO

21. Πώς πήρε το όνομά του το Pisaurum – Αφαιρετική απόλυτη

Brenno duce* Galli, apud Alliam flumen deletis* legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis* aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

II. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ κλίση	Β΄ κλίση	Γ΄ κλίση
Alia-ae= ο Αλία	Brennus-i=ο Βρέννος	dictator-oris=δικτάτορας
Ardea-ae= η Αρδέα	Camillus-i=ο Κάμιλλος	dux-cis=ηγεμόνας
pecunia-ae=περιουσία	Galli-orum= οι Γαλάτες	civitas-atis=πολιτεία
praeda-ae=λεία	Romani-orum=οι Ρωμαίοι	legio-onis=λεγεώνα
Roma-ae= η Ρώμη	aurum-i O= χρυσάφι	urbs-urbis=πόλη
	Capitolium-O =το Καπιτώλιο	flumen-inis O=ποταμός
	exilium-ii(i) O=εξορία	ius-iuris O=δίκαιο
	factum-i O=πράξη	nomen-inis O=όνομα

Ε Π Ι Θ Ε Τ Α		ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ	
Β΄ κλίση	Γ΄ κλίση	ΕΙΔΟΣ	
immensus,a,um=τεράστιος	omnis,is,e=όλος	hic,haec.hoc=αυτός	δεικτική
aequus,a,um=ίσος		is,ea,id=αυτός	δεικτική
		qui,quae,quod=οποίος	αναφορική

- pecunia: δεν έχει πληθυντικό αριθμό
- aurum: » » » »

Ρ Η Μ Α Τ Α

do=δίνω	dedi	datum	dare 1η
penso=ζυγίζω	-avi	-atum	-are
rogo=παρακαλώ, ζητώ	-avi	-atum	-are
deleo=καταστρέφω	delevi	deletum	-ere 2η
ab-eo =φεύγω	-ivi (ii)	-itum	-ire Ανώμαλο
ab-sum =είμαι απών	afui (abfui)		ab-esse Ανώμαλο
ac-cipio =δέχομαι	-cepi	-ceptum	-ere 3η
appendo=ζυγίζω	-ndi	-nsum	-ere
dico=λέγω	dixi	dictum	-ere
divido=μοιράζω	divisi	divisum	-ere
evertō=καταστρέφω τελείως	everti	eversum	-ere
inter-imo=εξολοθρεύω	-emi	-emptum	-ere
re-cipio =επανακτώ	-cepi	-ceptum	-ere
revertor =επιστρέφω	revertus sum		reverti Αποθετικό
sequor =ακολουθώ	secutus sum		sequi Αποθετικό
fio =γίνομαι	factus sum		fieri Ανώμαλο
sum =είμαι	fui		esse Ανώμαλο

III. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Brenno duce* Galli, apud Alliam flumen deletis* legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis* aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit:	Οι Γαλάτες με αρχηγό το Βρέννο, κοντά στον Αλία ποταμό αφού κατατρόπωσαν τις ρωμαϊκές λεγεώνες, κατέστρεψαν εντελώς τη πόλη Ρώμη εκτός από το Καπιτώλιο, για το οποίο πήραν ως αντάλλαγμα τεράστιο χρηματικό ποσό. Τότε ο Κάμιλλος, που για πολύ καιρό είχε βρεθεί εξόριστος στην Αρδέα, γιατί δε μοίρασε ακριβοδίκαια τη λεία από τους Βηίους, εκλέχθηκε δικτάτορας αν και απουσίαζε· αυτός ακολούθησε τους Γαλάτες όταν πια έφευγαν: αφού τους εξολόθρευσε πήρε πίσω όλο το χρυσάφι. Αυτό επειδή ζυγίστηκε εκεί έδωσε το όνομα στην πολιτεία:
--	---

nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.	δηλαδή ονομάζεται (η πόλη) Πίσαυρο, επειδή εκεί ζυγίστηκε το χρυσάφι. Μετά από αυτήν την πράξη γύρισε στην εξορία, από όπου όμως επέστρεψε αφού τον παρακάλεσαν.
---	---

IV. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Brenno duce* Galli, apud Alliam flumen deletis* legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium:

Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική (everterunt) και δηλώνει το πραγματικό.

everterunt	ρήμα
Galli	υποκείμενο
urbem	αντικείμενο
Romam	επεξήγηση στο urbem
praeter Capitolium	εμπρόθετος προσδιορισμός της εξαίρεσης
Brenno duce	ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή. Ανάλυση: Σύγχρονο: dum Brennus dux est cum Brennus dux esset
Brenno	υποκείμενο της ιδιόμορφης αφαιρετικής απόλυτης
duce	κατηγορηματικός προσδιορισμός στο Brenno
apud Alliam	εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου
flumen	παράθεση στο Alliam
deletis	αφααιρετική απόλυτη νόθη, χρονική μετοχή. Ανάλυση: Προτερόχρ.: postquam Galli legiones deleverunt cum Galli legiones delevissent
legionibus	υποκείμενο της μετοχής deletis
Romanorum	γενική κτητική στο legionibus

2. pro quo immensam pecuniam acceperunt:

Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο Capitolium. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία **quo**. Εκφέρεται με οριστική (acceperunt) και δηλώνει το πραγματικό.

acceperunt (Galli) pecuniam immensam pro quo	ρήμα εννοούμενο υποκείμενο αντικείμενο επιθετικός προσδιορισμός στο <i>immensam</i> εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει ανταλλαγή
--	--

3. Tum Camillus ----- absens dictator est factus:

Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική (*est factus*) και δηλώνει το πραγματικό.

<i>est factus</i> Camillus dictator absens	ρήμα υποκείμενο κατηγορούμενο στο υποκείμενο Camillus· συνδετικό ρήμα <i>est factus</i> εναντιωματική μετοχή γνήσια, συνημμένη. Ανάλυση: <i>etsi aberat - licet abesset</i>
---	--

4. qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam:

Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο Camillus. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία **qui**. Εκφέρεται με οριστική (*fuerat*) και δηλώνει το πραγματικό.

<i>fuerat</i> <i>qui</i> <i>in exilio</i> <i>diu</i> <i>apud Ardeam</i> <i>propter praedam</i> <i>Veientanam</i> <i>non divisam</i> <i>praedam</i>	ρήμα υποκείμενο εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου – κατάστασης επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας επιθετικός προσδιορισμός στο <i>praedam</i> επιθετική μετοχή γνήσια, συνημμένη. Ανάλυση: <i>quae divisa erat</i> υποκείμενο της μετοχής <i>divisam</i>
--	---

iure	αφαιρετική του τρόπου
aequo	επιθετικός προσδιορισμός στο iure

5. is Gallos iam abeuntes secutus est:

Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική (secutus est) και δηλώνει το πραγματικό.

secutus est	ρήμα
is	υποκείμενο
Gallos	αντικείμενο
abeuntes	χρονική μετοχή γνήσια, συνημμένη. Ανάλυση: <u>Σύγχρονο:</u> dum abeunt - cum abirent
iam	επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

6. quibus interemptis* aurum omne receipt:

Κύρια αναφορική πρόταση (η αναφορική αντωνυμία **quibus** μετά από άνω τελεία αντιστοιχεί με δεικτική). Εκφέρεται με οριστική (receipt) και δηλώνει το πραγματικό.

receipt	ρήμα
(is)	εννοούμενο υποκείμενο
aurum	αντικείμενο
omne	επιθετικός προσδιορισμός στο aurum
interemptis	αφαιρετική απόλυτη νόθη, χρονική μετοχή. Ανάλυση: <u>Προτερόχρονο:</u> postquam interemit
quibus	cum interemisset υποκείμενο της μετοχής interemptis

7. Quod illic appensum civitati nomen dedit:

Κύρια αναφορική πρόταση (η αναφορική αντωνυμία **Quod** μετά από τελεία αντιστοιχεί με δεικτική). Εκφέρεται με οριστική (dedit) και δηλώνει το πραγματικό.

dedit	ρήμα
Quod	υποκείμενο
nomen	άμεσο αντικείμενο
civitati	έμμεσο αντικείμενο
appensum	αιτιολογική μετοχή γνήσια, συνημμένη Ανάλυση: Προτερόχρονο: quod appensum erat (αντικειμενική αιτ.) quod appensum esset (υποκειμενική αιτ.) cum appensum esset (αιτιολογία ως αποτέλεσμα εσωτερικής διεργασίας)
illic	επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου

8. nam Pisaurum dicitur:

Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική (dicitur) και δηλώνει το πραγματικό.

dicitur	ρήμα
(civitas)	εννοούμενο υποκείμενο
Pisaurum	κατηγορούμενο στο υποκείμενο (civitas): συνδετικό ρήμα dicitur

9. quod illic aurum pensatum est:

Δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο **quod**. Εκφέρεται με οριστική (pensatum est) και δηλώνει αντικειμενική αιτία.

pensatum est	ρήμα
aurum	υποκείμενο
illic	επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου

10. Post hoc factum rediit in exilium:

Κύρια πρόταση κρίσεως, εκφέρεται με οριστική (rediit) και δηλώνει το πραγματικό.

rediiit	ρήμα
(Camillus)	εννοούμενο υποκείμενο
in exilium	εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο
Post factum	εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου
hoc	επιθετικός προσδιορισμός στο factum

11. unde tamen rogatus reversus est:

Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο exilium. Εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα **unde**. Εκφέρεται με οριστική (reversus est) και δηλώνει το πραγματικό.

reversus est	ρήμα
(Camillus)	εννοούμενο υποκείμενο
rogatus	χρονική μετοχή γνήσια, συνημμένη. Ανάλυση: <u>Προτερόχρονο</u> : postquam rogatus erat cum rogatus esset
unde	επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση από τόπο

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΔΕΤΕΡΑ Β΄ κλίσης

adiumentum-i = βοήθεια	mendacium-ii(i) = ψεύδος
amentum-i = ιμάντας, λουρί	nihilum-i = τίποτα
arma-orum = όπλα	officium-ii = καθήκον, έργο
aurum -i = χρυσάφι	oleum-i = λάδι
auxilium-i = βοήθεια	ostium-ii(i) = πόρτα
bellum-i = πόλεμος	periculum-i = κίνδυνος
Capitolium-i = Καπιτώλιο	pomum-i = καρπός, οπώρα
castra-orum = στρατόπεδο	praesidium-i (i) = φρουρά
consilium-ii(i) = σκέψη, σχέδιο	pretium-ii(i) = αξία
cubiculum-i = κρεββατοκάμαρα	proelium-ii (i) = μάχη
dictum-i = λόγος	propositum-i = σκοπός
domum-i = σπίτι	sacellum-i = μικρό ιερό, τέμενος
exemplum-i = παράδειγμα	scamnum-i = σκαμνί
factum-i = πράξη	solacium-i = παρηγορία
ferrum-i = σίδηρος, ξίφος	stipendium-ii(i) = μισθός
flagitium-ii(i) = όνειδος, ντροπή	Tarentum-i = Τάραντας
indicium-ii = απόδειξη. τεκμήριο	tectum-i = σπίτι
ingenium-ii(i) = πνεύμα	verbum-i = λόγος
matrimonium-ii(i) = γάμος	vestibulum-i = πρόδομος, είσοδος

ab-eo = φεύγω	-ivi (ii)	-itum	-ire Ανώμαλο
ab- icio = πετάω κάτι	-ieci	-iectum	-ere (15)
abs-tineo = απέχω	-tinui	-tentum	-ere
ab- sum = απουσιάζω	afui (abfui)		ab-esse Ανώμαλο
ac-cedo = πλησιάζω	-cessi	-cessum	-ere
ac- cipio = δέχομαι, μαθαίνω	-cepi	-ceptum	-ere (15)
ad- eo = πλησιάζω	-ivi-ii	-itum	-ire Ανώμαλο
ad- facio = περιβάλλω	-feci	-fectum	-ere (15)
ad-haeresco = καρφώνομαι	-haesi	-haesum	-ere
ad-hortor = προτρέπω	-atus sum		-ari Αποθετικό
ad-ligo = δένω	-avi	-atum	-are
administro = διαχειρίζομαι	-avi	-atum	-are
admirer = θαυμάζω	-atus sum		-ari Αποθετικό
ad-mitto = δέχομαι	-misi	-missum	-ere
ad- sum = είμαι παρών	-fui		-esse Ανώμαλο
aegroto = είμαι άρρωστος	-avi	-atum	-are
affero = φέρνω	attuli	allatum	afferre
ago = άγω, οδηγώ	egi	actum	-ere
aio = λέγω			
alo = τρέφω	alui	alimum/altum	-ere
animad-vertor = παρατηρώ	-verti	-versum	-ere
ante-pono = προκρίνω	-posui	-positum	-ere
appropinquo = πλησιάζω	-avi	-atum	-are